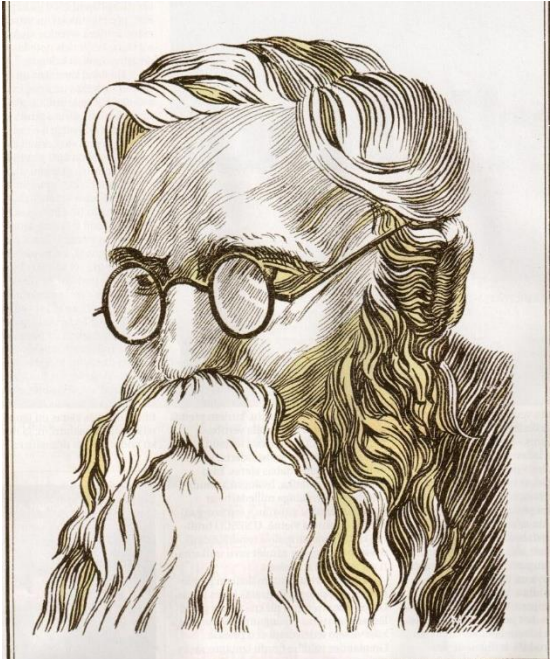

FEBRUĀRIS, 2021

“Latviešu mācītājam, sabiedriskajam darbiniekam, politiķim un rakstniekam

Andrievam Niedram – 150”

8.II.1871 – 26.IX.1942

Andrievs Niedra bijis luterāņu garīdznieks, rakstnieks un sabiedriska darbinieks. Viens no daudziem latviešiem, kura dzīvē bijušas daudz grūtību un nelaimīgu sakritību. Viņš dzimis nabadzīgā ģimenē, taču vēlme pēc labas izglītības bijusi ļoti liela. Un to viņš leguvis Tērbatas universitātes Teoloģijas fakultātē. Strādājis par mācītāju Kalsnavas mācītājmuižā. Literāro darbību sācis sadarbībā ar tobrīd Cesvaines grāmatu izdevēju Jāni Misiņu. Pirmais izdotais literārais darbs bijusi dzejas grāmatiņa. 1899.gadā izdevumā “Austrums” tiek publicēts Niedras stāsts “Līduma dūmos”, kas savu popularitāti saglabājis arī šobrīd. Pēc “Līduma dūmiem” tapis arī romāns “Zeme”. Bet televīzijas seriāls skatāms portālā Diva.lv uz publisko bibliotēku datoriem.

Andrieva Niedras politiskie uzskati bijuši krasi atšķirīgi. Viņš sadarbojies ar Latvijā dislocēto vācu karaspēka vienību vadītājiem un vācbaltiešu muižniecību. Viņš nosoda 1905.gada revolūcijas drastiskumu un īpašumu iznīcināšanu, uzskatot, ka

viss jārisina ar miermīlīgiem līdzekļiem. Niedra ir ne tikai mācītājs, bet arī interesējas par lauksaimniecības darbiem. Savas personības dēļ cilvēki viņam uzticas un novērtē viņa sacīto. Tomēr Niedram vairākkārt savā mūžā nākas bēguļot un uzdoties par citu cilvēku. 1919.gadā viņš pārceļas uz Rīgu un īslaicīgi – 2 mēnešus ir ministru prezidents, vienlaicīgi augstākā valsts amatpersona. Saistībā ar tobrīd pieņemtajiem lēmumiem tiek saukts par valsts nodevēju un tiek ieslodzīts Rīgas Centrālcietumā. 1926.gadā tiek izraidīts no valsts un turpina dzīvi Austrumprūsijā esot mācītājs. Diemžēl dzimtenē viņš atgriežas tikai 1942.gada aprīlī.

Taču bibliotekāriem viņš galvenokārt saistās ar izdoto daiļliteratūru. Par Niedras literāro un politisko darbību – Ulbrokas bibliotēkas februāra tematiskajā izstādē.

Izmantoto avotu saraksts

1. Niedra, Andrievs, 1871-1942. Kad mēness dilst : romāns / Andrievs Niedra ; pēcv. aut. Vija Kaņepe ; māksl. Indulis Zvagūzis. - Rīga : Vārniene, 1992. - 237, [2] lpp. Latviešu literatūra. Latviešu romāni.
2. Niedra, Andrievs. Kā es atkal par latvieti tiku ; Kā mani tiesāja / Andrievs Niedra ; Cilvēks cilvēku un tiesas priekšā / Āris Puriņš ; sastādītāji: Āris Puriņš, Nils Treijs. - Tirza : Tirzas pagasta attīstības biedrība ; Rīga : Eiro Print, 2018. , ©2018. - 191 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm. - Bibliogrāfija zemsvītras piezīmēs.
Saturs: Kā es atkal par latvieti tiku ; Lūgums latvju tautai ; Kā mani tiesāja / Andrievs Niedra. Cilvēks cilvēku un tiesas priekšā / Āris Puriņš.

ISBN 9789934880001.

Autobiogrāfiskā proza, latviešu. Autori, latviešu. Politikā - Latvija. Sabiedriskie darbinieki - Latvija. Biogrāfijas. Tiesu procesi, tiesāšanās utt.

3. Niedra, Andrievs, 1871-1942. Lūduma dūmos : romāns / Andrievs Niedra ; priekšv. sarakst. Elza Knope. - Rīga : Zinātne, 1992. - 476, [1] lpp., [8] lp. fotoil. - (Romāns - pagātnes liecinieks). - Bibliogr. norādes parindēs.
ISBN 5796607189.
Latviešu literatūra. Latviešu romāni.
 4. Niedra, Andrievs. Sikspārnis : Romāni [un stāsti] / Andrievs Niedra ; māksl. Gunta Brakovska. - Rīga : Rota, 1994 ([Rota]). - 383, [1] lpp. : il. ; 20 cm.
Skaidrā sirds. Saturā arī stāsti: Bābu vaina; Bez paša pagātnes: (Ētiska rakstura studija, dāvināta R.Blaumanim); Mīlestība ir stipra kā nāve: Drauga piemiņai.
ISBN 9984524469 : [95110].
Latviešu literatūra. Latviešu proza.
 5. Niedra, Andrievs, 1871-1942. Tautas nodevēja atmiņas : Piedzīvojumi cīņā pret lielniecismu / Andrievs Niedra ; sagat. S. Cielava ; S. Cielavas, A. Mieriņas, A. Varlavāna koment. ; zin. konsult. E. Pelkaus. - Rīga : Zinātne, 1998. - 453, [2] lpp. - Komentāri: 415.-453.lpp.
Rakstnieks, politiskais darbinieks A. Niedra (1871-1942) ir visvairāk pulgotā personība Latvijas vēsturē. Grām. aprakstīti 1917.-1919. gada notikumi un autora attieksme pret tiem.
ISBN 5796611445.
Biogrāfiskā proza, latviešu. 20 gadsimta Latvijas vēsture.
 6. Niedra, Andrievs. Zemnieka dēls : Māras josta / Andrievs Niedra ; pēc. aut. Edgars Mucenieks. - Rīga : Cīrulī, 1994. - 226, [1] lpp.
Saturs: Zemnieka dēls ; Māras josta ; Viktors Karlovičs ; Kā Purvienā pazuda inteliģence ; Jankus Marcinkevičs ; Nāves šausmas.
ISBN 9984517012.
Latviešu literatūra. Latviešu romāni. Stāsti, latviešu.
- *****
7. Niedra, Andrievs. Brīnos es... // Latviešu mīlas lirikas antoloģija : [2 sēj.] / sastādījusi Amanda Aizpuriete. - Rīga : Jumava, 2000. - 279, [1] lpp.
2.sējums. Bezdibenis un Plīvurdeja : dzejnieki un mīlestība.
ISBN 9984053067.
Latviešu dzeja. Mīlas dzeja, latviešu.
Stopiņu novads (Latvija).
156.lpp.
 8. Niedra, Andrievs. Papardes zieds: fragments // Katram savi Jāņi : [latviešu prozas izlase] / sast. Zigrīda Aljēna. - Rīga : Preses nams, 1996. - 197, [2] lpp. : il.
Jāņi. Latviešu proza.
177.-[179].lpp.

9. Andrievs, Niedra // Latviešu literatūras vēsture : 3 sējumos / redkol.: V. Hausmanis (zin. vad.) ... [u.c.] ; Latvijas ZA Literatūras, folkloras un mākslas inst. ; Z. Frīde ... [u.c.]. - Rīga : Zvaigzne ABC, 1998. - 415, [1] lpp. : il., faks. - Bibliogr.: 388.-396.lpp. . - Pers. rād.: 397.-416.lpp.
1.sēj. No rakstītā vārda sākumiem līdz 1918. gadam.
ISBN 9984170330.
Latviešu literatūra - Vēsture un kritika.
240.-244.lpp.
10. Berelis, Guntis. Latviešu literatūras vēsture // Berelis, Guntis, 1961-. Latviešu literatūras vēsture : no pirmajiem rakstiem līdz 1999.gadam / Guntis Berelis ; māksl. Ilmārs Blumbergs. - [Rīga] : Zvaigzne ABC, [1999]. - 335 lpp. : il. - Bibliogr. norādes parindēs. . - Pers. rād.: 324.-329.lpp.
ISBN 9984170047.
Latviešu literatūra - Vēsture un kritika.
37.-39.lpp.
11. Grūtups, Andris. Andrieva Niedras prāva / Andris Grūtups // Grūtups, Andris, 1949-. Tiesāšanās kā Māksla : vēsturiski tiesu procesi Latvijā un citās valstīs / Andris Grūtups ; aut. priekšv. - Rīga : [Jaunā Daugava], 2001. - 383, [5] lp. : fotoil. - Bibliogr. norādes nodaļu beigās un parindēs.
1.daļa.
Tiesu procesi - Latvija - Francija - Vācija.
[222.-388.lpp.]
12. Kundziņš, Kārlis. [Par "Interimteātra" atklāšanu ar A.Niedras lugu "Zeme"] / Kārlis Kundziņš // Kundziņš, Kārlis, 1902-1992. Latviešu teātra vēsture : Trijos sējumos / Kārlis Kundziņš. - Rīga : Liesma, 1972. - 438, [3] lpp., [34] lp. il. : il. - Bibliogr.: 413.-418. lpp. . - Vārdu rād.: 419.-439. lpp.
2. sēj. No 20. gs. sākuma līdz 1940. g.
Teātris - Latvija - Vēsture.
35.lpp.
13. Niedra, Andrievs // Latvijas enciklopēdija : 5 sēj. / galv. red. Sigita Hirša ; fotogr. Rūta Kazāka ; Ilzes Neilandes il. - Rīga : Valērija Belokoņa izdevniecība, 2007 (Rīga). - 1023 lpp. : il., ģīm., faks., tab., k. - Hronoloģija: 1008. - 1023. lpp.
4. sēj. Latv-Roja.
ISBN 9789984948249.
Enciklopēdijas un vārdnīcas.
564.lpp.
- *****
14. Lāms, Edgars, Dzeja savus svētkus svin... : [par literāriem pasākumiem Liepājā: aeī saistībā ar Andrieva Niedras 150gadi] / Edgars Lāms. Konteksts, Nr.10 (2019, okt.), 15.lpp. : ģīm. ISSN 2501-0220.
15. Puriņš, Āris, Niedras epizode : [par luterāņu mācītāju, sabiedrisko darbinieku, politiķi, rakstnieku Andrievu Niedru (1871-1942) un viņa politisko darbību : saruna ar vēsturnieku, A.Niedras dzīves un darbības pētnieku] / Āris Puriņš ; pierakst. Egīls Zirnis. SestDiena, (2019, 18./25.apr.), 26.-31.lpp. : ģīm., il. ISSN 1407-1312.
<http://articleid.news.lv/6810154>

16. Rasums, Roberts Viens pats savā cīņā : [par garīdznieku, literātu un politiķi Andrievu Niedru (1871-1942) : sakarā ar viņa politiskās darbības novērtējumu Latvijas neatkarības izcīnīšanas laikā] / Roberts Rasums. *Leģendas*, Nr.3 (2018, marts), 22.-[28.]lpp. : ģīm. ISSN 1691-421X.
<http://dom.lndb.lv/data/obj/619986.html>

17. Raudseps, Pauls, Republika uz ūdens : pirms 100 gadiem Andrievs Niedra kļuva par vācu atbalstītās valdības vadītāju : [par 1919.g. 16.apr. apvērsumu Liepājā ar mērķi izveidot Vācijai un vācbaltiešiem draudzīgāku valdību] / Pauls Raudseps. *Ir*, Nr.17/18 (2019, 25.apr./8.maijs), 8.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.
https://ir.lv/zurnaals/470_471

18. Irbe, Līga 100 gadu Andrieva Niedras valdībai : [par luterāņu mācītāja, sabiedriska darbinieka, politiķa, rakstnieka (1871-1942) saistību ar Madonas novadu] / Līga Irbe. *Stars*, Nr.51 (2019, 3.maijs), 4.lpp. : ģīm. ISSN 1691-0958. [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: http://www.estars.lv](http://www.estars.lv)